

Pamata pasākumi Ventas upju baseinu apgabalā 2022.-2027. gadam

Šajā pielikumā ir apkopotas tās direktīvu un nacionālo normatīvo aktu prasības, kas jau šobrīd tiek pildītas un plānots tās piemērot arī turpmāk. Latvijas Republikas normatīvajos aktos ir pārņemtas visu Ūdens Struktūrdirektīvas 2000/60/EK 6. pielikumā minēto saistošo direktīvu u. c. direktīvu prasības:

- a) Direktīva 2006/7/EK par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību
  - “Ūdens apsaimniekošanas likums” (15.10.2002.)
  - MK Nr. 692 “Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (28.11.2017.)
- b) Direktīva par dzeramo ūdeni (98/83/EEK)
  - MK Nr. 149 “Noteikumi par aizsardzību pret jonizējošo starojumu” (09.04.2002.)
  - MK Nr. 671 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (14.11.2017.)
  - MK Nr. 736 “Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” (23.12.2003.)
  - MK Nr. 118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002.)
  - „Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums” (01.01.2016.)
- c) Direktīva par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas (86/278/EEK)
  - MK Nr. 362 “Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli” (02.05.2006.)
- d) Direktīva par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (91/271/EEK)
  - MK Nr. 34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” (31.01.2002.)
  - MK Nr. 384 „Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu” (27.06.2017.)
  - „Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums” (01.01.2016.)
- e) Direktīva 2008/105/EK (16.12.2008.) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK.
- f) Direktīva 2013/39/ES (12.08.2013.) ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK un Direktīvu 2008/105/EK attiecībā uz prioritārajām vielām ūdens resursu politikas jomā.
- g) Direktīva 2013/51/Euratom, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī;
- h) Direktīva par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (2014/52/ES);
  - Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.)
  - MK Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (13.01.2015.)
  - MK Nr. 30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” (27.01.2015.)
  - MK Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” (19.04.2011.)
- i) Direktīva par nitrātiem (91/676/EEK);
  - Likums “Par piesārņojumu” (15.03.2001.)
  - MK Nr. 829 “Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” (23.12.2014.)

- MK Nr. 834 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem" (23.12.2014.)
- j) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 21.oktobra Regula Nr. 1107/2009/EK "Par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū"
- Augu aizsardzības likums (17.12.1998.)
  - MK Nr. 509 "Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū saskaņā ar Regulu Nr. 1107/2009" (24.07.2012.)
  - MK Nr. 949 "Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū" (13.12.2011.)
  - MK Nr. 950 "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi" (13.12.2011.)
- k) Direktīva par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (92/43/EEK), grozīta ar Direktīvu 97/62/EK, 2006/105/EK
- Sugu un biotopu aizsardzības likums (16.03.2000.)
  - Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1993.)
  - MK Nr. 17 "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām" (05.01.2010.)
  - MK Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (16.03.2010.)
  - MK Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)" (19.04.2011.)
  - MK Nr. 350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" (20.06.2017.)
  - MK Nr. 686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" (09.10.2007.)
  - MK Nr. 940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu" (18.12.2012.)
  - MK Nr. 1055 "Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu individu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus" (15.09.2009.)
- l) Direktīva par savvaļas putnu aizsardzību (79/409/EEK)
- Sugu un biotopu aizsardzības likums (16.03.2000.)
  - Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1993.)
  - MK Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" (18.12.2012.)
  - MK Nr. 83 "Noteikumi par dabas parkiem" (09.03.1999)
  - MK Nr. 212 "Noteikumi par dabas liegumiem" (23.06.1999)
  - MK Nr. 17 "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām" (16.01.2010)
  - MK Nr. 199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) izveidošanas kritēriji Latvijā" (01.06.2002)
  - MK Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) (27.04.2011.)
  - MK Nr. 594 "Noteikumi par kritērijiem, pēc kuriem nosakāmi kompensējošie pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklam, to piemērošanas kārtību un prasībām ilgtermiņa monitoringa plāna izstrādei un ieviešanai" (18.07.2006)
  - MK Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (31.03.2010)
  - MK Nr. 686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" (13.10.2007)
  - MK noteikumi: Dabas parku, dabas liegumu, aizsargājamo teritoriju (t.sk. jūras), biosfēras rezervāta u.c. individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi
  - Pašvaldību saistošie noteikumi par zaļo teritoriju apsaimniekošanu

- m) Padomes direktīva (2008/1/EK) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un direktīva "Par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību" (2012/18/EU)
- Likums "Par piesārņojumu" (15.03.2001.)
  - Ķīmisko vielu likums (01.12.2009.)
  - MK Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (04.12.2010.)
  - MK Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (05.03.2016.)
  - MK Nr. 34 „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” (22.01.2002.)
- n) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu
- Atkritumu apsaimniekošanas likums (18.11.2010.)
  - MK Nr. 1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi" (30.12.2011.)
- o) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija direktīva 2018/850/ES, ar ko groza Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem
- p) 1979. gada konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņojumu lielos attālumos
- Parakstīts protokols par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (1998.g.)
  - Parakstīts protokols par smagajiem metāliem (1998.g.)
- q) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/65/ES (2011. gada 8. jūnijs) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās
- MK Nr. 84 "Noteikumi par atsevišķu bīstamu ķīmisku vielu lietošanas ierobežojumiem elektriskajās un elektroniskajās iekārtās" (05.02.2013.)
- r) Direktīva par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos (2006/118/EK);
- MK Nr. 696 "Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dziļu izmantošanai" (06.09.2011.)
  - MK Nr. 43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" (20.01.2004.)
  - Likums Par zemes dzīlēm (02.05.1996.)
  - MK Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" (21.08.2012.)
  - MK Nr. 92 "Prasības virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei" (17.02.2004.)
  - MK Nr. 271 "Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām" (23.05.2017.)
- s) Stokholmas Konvencija par noturīgajiem organisakajiem piesārņotājiem
- Likums par Stokholmas Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem
- t) Minamatas konvencija par dzīvsudrabu (stājusies spēkā Latvijā 29.06.2017.)
- u) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (pārstrādāta redakcija)
- Ķīmisko vielu likums
- v) Parīzes nolīgums – ANO Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām
- MK rīk. Nr. 380 (17.07.2019. (prot. Nr. 33 74. §)) Par Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gada

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	LR normatīvs, kas definē pasākumu	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti	
						Līdz 2027. g. paredzētais, avoti	Papildus nepieciešamais, avoti
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A1:	Nodrošināt peldūdeņu kvalitāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, paaugstinot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un nodrošinot ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu					
A1.1. Uzturēt kārtību labiekārtotās peldvietās – nodrošināt tualetes, ģērbtuves un atkritumu konteinerus, peldvietas sauszemes daļas smilšu virskārtas irdināšanu, savlaicīgu atkritumu izvešanu, ērtu pieeju ūdenim un aizsardzību pret bīstamiem ģeoloģiskiem procesiem, nepeldināt dzīvniekus.	MK Nr. 692 „Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (28.11.2017.)	MK not. nr. 692 1. un 2. pielikumā minētās peldvietas	Pastāvīgi	Peldvietu apsaimniekotāji	Normatīvajiem aktiem atbilstoša peldvietu apsaimniekošana		
A1.2. Uzturēt brīvi pieejamu peldūdeņu un peldvietu reģistru, kontrolējot peldūdeņu un rekreācijas ūdeņu kvalitātes kritēriju atbilstību kvalitātes prasībām.	MK Nr. 692 „Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (28.11.2017.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Veselības inspekcija	Nodrošināta brīva informācijas pieejamība par peldvietu, peldūdeņu kvalitāti		
A1.3. Nodrošināt monitoringa programmas īstenošanu-MK Nr. 692 1. un 2. pielikumā minētajās peldvietās, pašvaldību teritoriālajos plānojumos norādītajās peldvietās un normatīvajos aktos par peldvietu higiēnas prasībām noteiktajās peldvietās, informējot par ūdens kvalitātes izmaiņām (aizliegumi, ieteikumi par peldēšanu).	MK Nr.692 „Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (28.11.2017.)	MK Nr. 692 1. un 2. pielikumā minētās peldvietas	Pastāvīgi	Veselības inspekcija	Nodrošināta peldūdeņu kvalitātes uzraudzība		

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	LR normatīvs, kas definē pasākumu	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti	
						Līdz 2027. g. paredzētais, avoti	Papildus nepieciešamais, avoti
A1.4. Peldvietā nodrošināt informācijas pieejamību par pašreizējo peldvietas ūdens kvalitātes klasifikāciju, par atļauju peldēties vai par peldēšanās aizliegumu, par īstermiņa piesārņojumu u.c., veikt pasākumus piesārņojuma likvidēšanai peldvietas ūdenī.	MK Nr.692 „Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (28.11.2017.)	MK Nr.692 1. un 2. pielikumā minētās peldvietas	Pastāvīgi	Peldvietas apsaimniekotājs, Pašvaldība	Nodrošināta brīva informācijas pieejamība par peldvietu, peldūdeņu kvalitāti		
A1.5. Ievērot un izpildīt Rīcības programmā noteiktos pasākumus – citu politikas dokumentu izpildei (piem., notekūdeņu savākšana, attīrīšana, bīstamo vielu samazināšana)	MK Nr. 692 „Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (28.11.2017.); MK Nr. 181 „Par Rīcības programmu komunālo notekūdeņu un bīstamo vielu radītā virszemes ūdeņu piesārņojuma samazināšanai” (31.03.2004.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Saistītās institūcijas Valsts un pašvaldību institūcijas	Nodrošināta kompleksa vides normatīvo aktu ievērošana		

Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A2:	Nodrošināt kvalitatīva dzeramā ūdens apgādi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, paaugstinot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un nodrošinot ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu					
<p>A2.1. Saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju, ko izsniedz RVP, ja plānota pazemes vai virszemes ūdens ieguve >10 m³/dnn, vai tiks apkalpoti >50 cilvēki, vai tiek iegūti un saimnieciskā darbībā izmantoti minerālūdeņi un termiskie ūdeņi, vai ja ūdens ieguve var radīt būtisku ietekmi uz vidi.</p>	<p>MK Nr. 736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju" (23.12.2003.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde Atļaujas saņēmējs</p>	<p>Nodrošināta kontrolēta ūdens izmantošana</p>		
<p>A2.2. Ievērot RVP izsniegtajā ūdens resursu lietošanas atļaujā iekļautos nosacījumus par ūdens ieguves vietu aizsargjoslu uzturēšanu, pazemes ūdeņu monitoringu, ūdens ieguves urbumu atverēm, ūdens līmeņa mērīšanu, paraugu ņemšanas vietu ierīkošanu, sūkņu telpu uzturēšanu un nodrošināšanu pret applūšanu, un virszemes ūdeņu ieguves vietās aizsargpasākumus zivju aizsardzībai u.c.</p>	<p>MK Nr. 736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju" (23.12.2003.)</p>	<p>Ūdens resursu lietošanas atļaujas ieguvējs</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde</p>	<p>Nodrošināta kontrolēta ūdens izmantošana</p>		
<p>A2.3. Veikt atbilstošu dzeramā ūdens attīrīšanu no cilvēku veselībai kaitīgām vielām, nepasliktinot dzeramā ūdens kvalitāti.</p>	<p>MK Nr. 671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (14.11.2017.)</p>	<p>Ūdensapgādes sistēmai, ko izmanto >50 personas, un kura piegādes apjoms >10 m³ diennaktī</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Pašvaldība</p>	<p>Nodrošināta atbilstoša dzeramā ūdens attīrīšana</p>		

A2.4. Nodrošināt ūdensvada iekārtu mazgāšanu, tīrīšanu un dezinfekciju pēc remontdarbiem, pirms ekspluatācijas uzsākšanas un profilaktiski 2x gadā.	MK Nr. 671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (14.11.2017.)	Ūdensapgādes sistēmai, ko izmanto >50 personas, un kura piegādes apjoms >10 m ³ diennaktī	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens apgāde		
A2.5. Ievērot noteiktās aizsargjoslas ap dzeramā ūdens ņemšanas vietām, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā 25 gadu garumā).	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Veselības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens apgāde		
A2.6. Ūdens komersantiem saskaņot ar Veselības inspekciju reģionālo filiāli dzeramā ūdens monitoringa un dezinfekcijas izmeklējumu programmas, kā arī aizsargjoslu rādīšus.	MK Nr. 671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (14.11.2017.)	Ūdensapgādes sistēmai, ko izmanto >50 personas, un kura piegādes apjoms >10 m ³ diennaktī	Pastāvīgi	Veselības inspekcija Ūdens komersanti	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens apgādes kontrole		
A2.7. Veikt regulāru dzeramā ūdens monitoringu (kārtējo un auditmonitoringu), ja ar dzeramo ūdeni tiek apgādāti vairāk kā 50 cilvēki vai ūdens daudzums pārsniedz 10 m ³ /dnn, un kontrolēt tā atbilstību dzeramā ūdens kvalitātes prasībām.	MK Nr. 671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (14.11.2017.)	Ūdensapgādes sistēma	Pastāvīgi	Veselības inspekcija, Ūdens piegādātājs	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens apgādes kontrole		
A2.8. Kontrolēt dzeramā ūdens nekaitīguma prasības no ņemšanas vietas līdz patērētājam.	MK Nr. 671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Veselības inspekcija, Ūdens piegādātājs	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens apgādes kontrole		

	kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (14.11.2017.)						
A2.9. Informēt iedzīvotājus par dzeramā ūdens nekaitīgumu un kvalitāti un sniegt konsultācijas par veicamajiem pasākumiem kvalitātes nodrošināšanā un uzlabošanā.	MK Nr. 671 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (14.11.2017.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Veselības inspekcija	Nodrošināta brīva informācijas pieejamība par dzeramā ūdens kvalitāti		
A2.10. Aizsargjoslu noteikšanu un saskaņošanu ar LVĢMC un Veselības inspekciju, kā arī pašvaldības informēšanu par tās teritorijā esošās aizsargjoslas noteikšanu nodrošina ūdens ņemšanas vietas īpašnieks vai lietotājs.	MK Nr.43 “Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika” (20.01.2004.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Atbildīgais: ūdens komersants Iesaistītie: LVĢMC, Veselības inspekcija, pašvaldība	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens apgāde un kontrole		
A2.11. Iegūt pazemes ūdeņu atradnes pasi	MK Nr.696 “Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dziļu izmantošanai” (06.09.2011.)	Vietās, kur plānots iegūt vairāk par 100 m ³ pazemes ūdeņu diennaktī	Pastāvīgi	Atbildīgais: ūdens komersants Iesaistītie: VVD, LVĢMC	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens kontrole		
A2.12. Aprēķināt pieļaujamos pazemes ūdeņu ieguves krājumus un akceptēt tos	MK Nr.570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” (21.08.2012.)	Vietās, kur plānots iegūt vairāk par 100 m ³ pazemes ūdeņu diennaktī	Pastāvīgi	Atbildīgais: ūdens komersants Iesaistītie: LVĢMC	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens kontrole		

A2.13. Jānodrošina pazemes ūdeņu kvantitātes un kvalitātes monitorings atbilstoši pazemes ūdeņu atradnes pasē noteiktajām prasībām un monitoringa rezultāti reizi gadā jāiesniedz LVĢMC.	MK Nr.92 "Prasības virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei" (17.02.2004.)	Pazemes ūdeņu atradnēs	Pastāvīgi	Atbildīgais: ūdens komersants Iesaistītie: LVĢMC	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens kontrole		
A2.14. Ūdens lietotājam reizi gadā jāatskaitās par patērēto ūdens daudzumu elektroniski aizpildot Valsts statistikas pārskata veidlapu.	MK Nr.271 "Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām" (23.05.2017.)	Vietās, kur saņemta licence ūdens ieguvei	Pastāvīgi	Atbildīgais: ūdens komersants Iesaistītie: VVD, LVĢMC, CSP, VARAM	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens kontrole		
A2.15. Ikgadējās pazemes ūdeņu krājumu bilances sagatavošana par pazemes ūdens resursu kvantitatīvo un kvalitatīvo stāvokli pazemes ūdeņu atradnēs.	Likums Par zemes dzīlēm (02.05.1996.)	Pazemes ūdeņu atradnēs	Pastāvīgi	LVĢMC	Nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens kontrole		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A3:	Nodrošināt notekūdeņu dūņu izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām					
A3.1. Ievērot noteiktās prasības notekūdeņu dūņu iestrādāšanai lauksaimniecības zemēs (iestrādes laiks, vieta, aizsargjoslas u. c. ierobežojumus).	MK not. Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests	Nodrošināta nekaitīga notekūdeņu dūņu izmantošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām		
A3.2. Mežsaimniecībā atbilstošas kvalitātes notekūdeņu dūņas un kompostu iestrādāt augsnē, nelietot tās par virsmēslojumu.	MK not. Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta	Mežsaimniecības teritorijas	Pastāvīgi	Valsts vides dienests	Nodrošināta nekaitīga notekūdeņu dūņu izmantošana		

	izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)				atbilstoši normatīvo aktu prasībām		
A3.3. Atbilstošas kvalitātes notekūdeņu dūņas izmantot apzaļumošanā, degradēto teritoriju rekultivācijā u. c.	MK not. Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests	Nodrošināta nekaitīga notekūdeņu dūņu izmantošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām		
A3.4. Veikt notekūdeņu dūņu uzglabāšanu (samazinot to nelabvēlīgo ietekmi uz vidi) vai apglabāšanu arī citu attīrīšanas iekārtu deponēšanas vietās (noslēdzot vienošanās līgumu).	MK not. Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests	Nodrošināta nekaitīga notekūdeņu dūņu izmantošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A4:	Nodrošināt notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, samazinot ūdeņos nonākošo piesārņojuma slodzi					
A4.1. Pirms jaunu NAI darbības uzsākšanas un esošo darbības turpināšanai saņemt piesārņojošās darbības atļauju no RVP, ievērot tajā noteiktās prasības, kā arī izmantot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus.	MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Atļaujas saņēmējs	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana		
A4.2. Nenovadīt notekūdeņus tieši pazemes ūdeņos, izņemot MK not. Nr. 34 23. punktā minētajos gadījumos.	MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Samazināta piesārņojošo vielu slodze pazemes ūdeņos		
A4.3. Ierīkot centralizētu kanalizācijas sistēmu visās pilsētās un ciemos, kur CE≥2000, pārējās vietās – ja pašvaldība	MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša		

pieņem lēmumu par tās nepieciešamību.					notekūdeņu attīrīšana		
A4.4. Nodrošināt centralizētās kanalizācijas sistēmas pakalpojumu pieejamību vairāk nekā 98% aglomerācijas iedzīvotāju	VARAM Rīkojums Nr. 1-2/144 par "Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plāna 2021. - 2027. gadam" un "Ūdensapgādes investīciju plāna 2021. - 2027. gadam" apstiprināšanu	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana		
A4.5. Nodrošināt centralizētas un decentralizētas kanalizācijas sistēmas notekūdeņu un ar tiem saistīto atkritumu savākšanu un utilizēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana		
A4.6. Nodrošināt decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistrēšanu un kontroli	MK not. Nr.384 „Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu” (27.06.2017.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana		
A4.7. Nenovadīt neattīrītus ražošanas notekūdeņus, komunālo notekūdeņus un notekūdeņu dūņas virszemes ūdeņos vai vidē, kā arī lietot kanalizācijas sistēmā.	MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Samazināta piesārņojošo vielu slodze virszemes ūdeņos un vidē		

<p>A4.8. Veikt centralizēti savākto notekūdeņu atbilstošu attīrīšanu: apdzīvotās vietās ar CE 2000 – 10000 veikt otrējo attīrīšanu; apdz. vietās ar CE>10000 veikt intensīvāku bioloģisko vai citas sistēmas notekūdeņu attīrīšanu; apdz. vietās ar CE>100000 veikt intensīvāku bioloģisko vai citas sistēmas notekūdeņu attīrīšanu; apdz. vietās ar CE<2000 veikt atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu.</p>	<p>MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Pašvaldības</p>	<p>Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana</p>		
<p>A4.9. Ja ražošanas notekūdeņus ievada centralizētās kanalizācijas sistēmā, operatoram noslēgt līgumu ar šīs kanalizācijas sistēmas īpašnieku vai attīrīšanas iekārtu pārvaldītāju un veikt uzņēmuma notekūdeņu priekšattīrīšanu atbilstoši līgumā noteiktajām prasībām.</p>	<p>MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija NAI operatori</p>	<p>Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana</p>		
<p>A4.10. Ražošanas notekūdeņu (tikai bioloģiski noārdāmas vielas, nesatur īpaši bīstamās, bīstamās un prioritārās vielas) emisijai tieši pieņemtajos ūdeņos, kur piesārņojums CE<4000, veikt normatīvu prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu; kur piesārņojums CE≥4000, veikt normatīvu prasībām (5. pielikums: 1., 2. tabulas) atbilstoša notekūdeņu attīrīšanu.</p>	<p>MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Pašvaldība, Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde</p>	<p>Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana</p>		
<p>A4.11. Ja notekūdeņu emisija paredzēta punktveida piesārņojuma avota dēļ noteiktā riska ūdensobjektā, RVP izskatīt</p>	<p>MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Pašvaldība, Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde</p>	<p>Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša</p>		

un noteikt emisiju limitus līdz 25 % stingrākus salīdzinājumā ar MK not. Nr. 34 " pielikumā noteiktajām prasībām.					notekūdeņu attīrīšana		
A4.12. Plānojot teritorijas attīstību, apbūves teritorijās nodrošināt notekūdeņu centralizētu savākšanu un attīrīšanu.	MK not. Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)	Teritorijas plānojumi	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša notekūdeņu attīrīšana		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A5:	Nodrošināt ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām					
A5.1. Veikt sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu tādām darbībām, kas ietekmē <i>Natura 2000</i> teritorijas, aizsargjoslas, pazemes vai virszemes ūdensobjektus, aizsargājamas teritorijas, cilvēku veselību u. c.	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.)	Piesārņojošas darbības uzņēmumi, plāni	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Vides pārraudzības valsts birojs, Pašvaldība	Nodrošināts ietekmes uz vidi izvērtējums, negatīvas ietekmes novēršana		
A5.2. Iesniegt paredzētās darbības iesniegumu un noteiktos pievienojamos dokumentus valsts institūcijās, pašvaldībās vai ostu pārvaldē (ja plānotā darbība plānota ostu vai vairāku pašvaldību teritorijā) un saņemt akceptu no tām.	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.)	Darbība, kas var ietekmēt vidi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta piesārņojošas darbības kontrole		
A5.3. Sniegt patiesu informāciju iesniegumā par paredzētās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem, ietekmi uz ūdenstilpēm un ūdenstecēm u. c. MK noteikumu Nr. 30. 6. punktā pieprasīto informāciju.	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.) MK Nr.30 " Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai	Darbība, kas var ietekmēt vidi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta piesārņojošas darbības kontrole		

	darbībai" (27.01.2015.)						
A5.4. Pildīt tehniskajos noteikumos iekļautās prasības attiecībā uz ūdens, biotopu, sugu aizsardzību, rūpniecisko avāriju riska novēršanu u. c. MK noteikumu Nr. 30 " Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai " (27.01.2015.) 21. punktā iekļauto informāciju.	MK Nr.30 " Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai " (27.01.2015.)	Tehnisko noteikumu saņēmējs	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Dabas aizsardzības pārvalde	Nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša rīcība		
A5.5. Ievērot kārtību, kādā novērtējama paredzamās darbības ietekme uz vidi (iesnieguma aizpildīšana, sabiedriskā apspriešana, akcepts u. c.).	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.)	Darbība, kas var ietekmēt vidi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Vides pārraudzības valsts birojs, Pašvaldība	Nodrošināts normatīvo aktu prasībām atbilstošs izvērtējums		
A5.6. Ievērot kārtību un nosacījumus, kādā novērtējama paredzamās darbības ietekme uz vidi, ja tas skar īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (novērtējuma ziņojums, sabiedriskā apspriešana, akcepts u. c.).	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.)	Darbība, kas var ietekmēt vidi īpaši aizsargājamā dabas teritorijā	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Dabas aizsardzības pārvalde, Vides pārraudzības valsts birojs, Pašvaldība	Nodrošināts normatīvo aktu prasībām atbilstošs izvērtējums		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A6:	Nodrošināt lauksaimnieciskās darbības rezultātā radītā nitrātu piesārņojuma samazināšanu vai novēršanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām					
A6.1. Nodrošināt minimālās veģetācijas uzturēšanu rudens un ziemas periodā - īpaši jutīgajā teritorijā vismaz 50% apjomā no kopējās LIZ.	MK Nr. 834 „Prasības ūdens, augšnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma” (23.12.2014.)	ĪJT	Pastāvīgi	Valsts augu aizsardzības dienests	Nodrošinātas normatīvo aktu prasības, samazināts nitrātu piesārņojums		

<p>A6.2. Veikt kultūraugu mēslošanas plānošanu saimniecībās ĪJT, kurās mēslošanas līdzekļus lieto 20 ha un lielākā platībā; Lai izmantotu profesionālus augu aizsardzības līdzekļus, izstrādāt mēslošanas plānu katram kultūraugam visā Valsts teritorijā.</p>	<p>MK Nr. 834 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem” (23.12.2014.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija un ĪJT</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Valsts augu aizsardzības dienests</p>	<p>Nodrošinātas normatīvo aktu prasības, samazināts nitrātu piesārņojums</p>		
<p>A6.3. Ievērot mēslošanas līdzekļu izkliedēšanas prasības (neizkliedēt uz sasalušas, pārmitras, sniegainas augsnes, palienēs, plūdu apdraudētās teritorijās, aizsargjoslās, slīpumos ĪJT >10°, 100 m no ūdenstilpes/ūdensteces krasta līnijas, izkliedēt un iestrādāt nav pieļaujams; pakaišu kūtsmēslus un fermentācijas atliekas pēc izkliedēšanas iestrādā 24 stundu laikā, šķidros kūtsmēslus un vircu – 12 h laikā; rudenī lauka mēslošanai šķidros kūtsmēslus un fermentācijas atliekas lietot tikai kopā ar augu pēcplaujas atliekām, iestrādājot augsnē ar lobīšanas vai aršanas metodi.</p>	<p>MK Nr.1056 „Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasības un kontroles kārtība” (15.09.2009.) MK Nr. 834 „Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma” (23.12.2014.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija un ĪJT</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Valsts augu aizsardzības dienests</p>	<p>Nodrošinātas normatīvo aktu prasības, samazināts nitrātu piesārņojums</p>		
<p>A6.4. Veikt mēslošanas līdzekļu uzskaiti (uzskaitīt un dokumentēt visus iegūtos, iegādātos vai pārdotos organiskos mēslošanas līdzekļus, glabājot uzskaites dokumentus vismaz 3 gadus, ja mēslošanas līdzekļus iestrādā >20 ha platībā, augļu un dārzeņu saimniecībās - >3 ha platībā).</p>	<p>MK Nr. 834 „Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma” (23.12.2014.)</p>	<p>Visa Valsts teritorija</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Valsts augu aizsardzības dienests</p>	<p>Nodrošinātas normatīvo aktu prasības, samazināts nitrātu piesārņojums, kontrolēta mēslošanas līdzekļu aprīte</p>		

A6.5. Projektējot jaunas dzīvnieku novietnes, projektā paredzēt izbūvēt kūtsmēslu krātuves.	MK Nr. 829 "Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" (23.12.2014.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests	Nodrošinātas normatīvo aktu prasības, samazināts nitrātu piesārņojums		
A6.6. Ievērot zaļināšanas prasības (nodrošināt kultūraugu dažādošanu, izveidot un/vai uzturēt ekoloģiski nozīmīgas platības un saglabāt ilggadīgos zālājus).	MK Nr. 126 "Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem" (10.03.2015.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Lauku atbalsta dienests	Samazināta N_{kop} un P_{kop} slodze		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A7:	Nodrošināt virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzību pret augu aizsardzības līdzekļu radīto piesārņojumu/ kaitējumu atbilstoši normatīvo aktu prasībām					
A7.1. Izplatīt un lietot Latvijā reģistrētus augu aizsardzības līdzekļus, ievērojot augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas klasi un lietošanas instrukciju.	MK Nr. 950 "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi" (13.12.2011.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts augu aizsardzības dienests	Nodrošināta videi un cilvēku veselībai drošu augu aizsardzības līdzekļu lietošana		
A7.2. Pirms plānotās augu aizsardzības līdzekļu izsmidzināšanas no gaisa saņemt atļauju Valsts augu aizsardzības dienestā."	MK Nr. 950 "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi" (13.12.2011.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts augu aizsardzības dienests	Nodrošināta augu aizsardzības līdzekļu lietošanas kontrole		
A7.3. Ievērot un pildīt pasākumus par augu aizsardzības līdzekļu uzglabāšanas nosacījumiem, glabāšanas un lietošanas nosacījumiem.	MK Nr. 950 "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi" (13.12.2011.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts augu aizsardzības dienests	Nodrošināta videi un cilvēku veselībai drošu augu aizsardzības līdzekļu lietošana, uzglabāšana		
A7.4. Ievērot Aizsargjoslu likumā noteikto aizliegumu mēslošanas līdzekļu un ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu lietošanai stingrā režīma aizsargjoslās ap virszemes ūdensobjektiem.	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Zemkopības ministrija, Valsts vides dienests, Valsts aug	Nodrošināta aizsargjoslu stāvokļa kontrole		

				aizsardzības dienests, Zemju īpašnieki			
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A8:	Nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos, aizsargājot un apsaimniekojot dabiskās dzīvotnes, savvaļas floru un faunu atbilstoši normatīvo aktu prasībām					
A8.1. Ievērot kārtību un nosacījumus, kā izveidojama aizsargājama teritorija, nodrošināta tās saglabāšana, apsaimniekošana u. c. darbības.	Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1993.)	Aizsargājamā teritorija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Dabas aizsardzības pārvalde, Pašvaldība, Ministru kabinets, Saeima, Valsts vides dienests	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju saglabāšana		
A8.2. Ievērot ĪADT aizsardzības un izmantošanas noteikumus, veikt aizsardzības un kopšanas pasākumus.	Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1993.)	Aizsargājamā teritorija	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta ilgtspējīga aizsargājamo teritoriju izmantošana		
A8.3. Veikt pasākumus attiecīgās sugas vai biotopa aizsardzībai saskaņā ar ĪADT aizsardzības noteikumiem.	Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1993.)	Aizsargājamā teritorija	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju saglabāšana		
A8.4. Aizliegts ar darbību izmainīt ūdeņu līmeni, veicināt eroziju, aizliegta derīgo izrakteņu ieguve, mežsaimnieciskā darbība, motorizētie transportlīdzekļi, ķīmiskās vielas, atpūtas objekti, peldvietas, zemes transformēšana, zivju audzēšana).	MK Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (16.03.2010.)	Mikroliegumu ūdensobjektos	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju saglabāšana		

A8.5. Aizliegts aizsargājamās dabas teritorijās bez attiecīgas atļaujas vai iepriekšējas rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar RVP veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu, veikt arheoloģiskās izpētes darbus un izsniegt zemes dzīļu izmantošanas atļauju (licenci).	MK Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (16.03.2010.)	Aizsargājamā teritorija	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju saglabāšana		
A8.6. Pirms notekūdeņu dūņu vai komposta izmantošanas lauksaimniecības platībās, kas atrodas ĪADT, saņemt atļauju no RVP.	MK Nr. 362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)	Aizsargājamā teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju saglabāšana, ilgtspējīga izmantošana		
A8.7. Ievērot ūdens kvalitātes normatīvus prioritārajiem zivju ūdeņiem, lai nodrošinātu prioritāro zivju dzīvotņu saglabāšanu.	MK Nr. 118. "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" (12.03.2002.)	Prioritārie zivju ūdeņi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Saglabāti prioritāro zivju ūdeņi		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A9:	Nodrošināt savvaļas putnu aizsardzību, pārzināšanu un uzraudzību					
A9.1. Izveidot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas putnu sugām, kurām veic īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus.	Sugu un biotopu aizsardzības likums (16.03.2000.)	Aizsargājamā teritorija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Dabas aizsardzības pārvalde,	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju vērtību saglabāšana		

				Pašvaldība, Ministru kabinets, Saeima, Valsts vides dienests			
A9.2. Nepieļaut putnu ligzdu un olu apzinātu iznīcināšanu vai bojāšanu, ligzdu pārvietošanu, putnu dzīvotņu piesārņošanu, kaitējuma nodarīšanu tām vai putnu citādu traucēšanu.	Sugu un biotopu aizsardzības likums (16.03.2000.)	Aizsargājamā teritorija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts policija, Valsts vides dienests, Valsts meža dienests	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju vērtību saglabāšana		
A9.3. Īpaši aizsargājamo sugu, biotopu un migrējošo putnu labvēlīgas aizsardzības nodrošināšanai to dzīvotnēs, ja nepieciešams, noteikt mikroliegumus atbilstoši mikroliegumu izveidošanas kārtībai.	Sugu un biotopu aizsardzības likums (16.03.2000.) Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu (18.12.2012.)	Mikroliegums	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts meža dienests	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju vērtību saglabāšana		
A9.4. Ja pēdējos piecos gados vismaz reizi ap apdzīvotu ligzdu vai medņa riesta vietu teritoriju ir attiecīgās sugas prasībām piemēroti ligzdošanas vai medņa riesta apstākļi, izveidot mikroliegumu īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai.	MK Nr. 940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu	Mikroliegums	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Dabas aizsardzības pārvalde, Pašvaldība, Ministru kabinets, Saeima,	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju vērtību saglabāšana		

	noteikšanu” (18.12.2012.)			Valsts vides dienests			
A9.5. Mikroliegumos, kas izveidoti ūdenstilpēs, mežos, ūdenstecēs un purvos ligzdojošu īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai, nepieļaut un neīstenot darbības, kas negatīvi ietekmē vai maina mikroliegumā esošās veģetācijas stāvokli.	MK Nr. 940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” (18.12.2012.)	Mikroliegums	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts meža dienests	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju vērtību saglabāšana		
A9.6. Ievērot ap mikroliegumiem noteikto buferjoslu platumus putnu sugu aizsardzībai.	MK Nr. 940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” (18.12.2012.)	Buferjoslas mikroliegumos	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts meža dienests	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju vērtību saglabāšana		
A9.7. Mikroliegumu buferzonās neveikt meliorāciju medņu rieta laikā, savukārt, buferjoslās ap melnā stārķa, melnās klijas, sarkanās klijas, zivjērgļa, jūras ērgļa, čūskērgļa, vidējā ērgļa, klinšu ērgļa, mazā ērgļa, lielā piekūna, ūpja, lielās gauras, zaļās vārnas un meža baloža mikroliegumiem no 1. marta līdz 30. jūnijam neveikt augsnes mehānisku sagatavošanu.	MK Nr. 940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” (18.12.2012.)	Buferjoslas mikroliegumos	Pastāvīgi	Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts meža dienests	Nodrošināta aizsargājamo teritoriju vērtību saglabāšana		

Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A10:	Nodrošināt jūras ūdeņu aizsardzību atbilstoši normatīvo aktu prasībām					
<p>A10.1. Ja ir noticis negadījums, kura rezultātā ir radīts piesārņojums vai piesārņojuma draudi Latvijas ūdeņos, piekrastei vai jebkurām ar ūdeņiem un piekrasti saistītajām interesēm, visām plānā iesaistītajām institūcijām nekavējoties veikt pasākumus saskaņā ar Nacionālo gatavības plānu naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā.</p>	<p>MK rīkoj. Nr. 283 "Par Nacionālo gatavības plānu naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā" (21.05.2010.)</p>	<p>Latvijas jurisdikcijā esošie ūdeņi ārpus ostu akvatorijām</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>MRCC Rīga, MRCC komiteja, Aviācijas glābšanas un koordinācijas centrs (ARCC), Latvijas Jūras administrācija, Valsts vides dienests, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts robežsardze Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, Ostu pārvaldes, Latvijas jūras piekrastē esošās pašvaldības</p>	<p>Nodrošināta operatīva un kvalitatīva piesārņojuma, piesārņojuma draudu samazināšana, novēršana</p>		
<p>A10.2. Ja ir noticis negadījums, kura rezultātā ir radīts piesārņojums vai piesārņojuma draudi Latvijas ūdeņos, piekrastei vai jebkurām ar ūdeņiem un piekrasti saistītajām interesēm, visas plānā iesaistītās institūcijas nekavējoties veic pasākumus saskaņā ar plānu.</p>	<p>MK rīkoj. Nr. 283 "Par Nacionālo gatavības plānu naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā" (21.05.2010.)</p>	<p>Latvijas jurisdikcijā esošie ūdeņi</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Krasta apsardze, MRCC Rīga, MRCC komiteja, Aviācijas glābšanas un koordinācijas centrs (ARCC), Latvijas Jūras administrācija, Valsts vides dienests, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts robežsardze</p>	<p>Nodrošināta operatīva un kvalitatīva piesārņojuma, piesārņojuma draudu mazināšana, novēršana</p>		

				Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, Ostu pārvaldes, Latvijas jūras piekrastē esošās pašvaldības			
A10.3. Ostās, pietātnēs, pietātņu grupās un naftas vai ķīmisko vielu termināļos sagatavot darbības plānu, kas paredz rīcību un pasākumus neparedzētiem piesārņojuma gadījumiem.	MK Nr. 82 "Tipveida prasības, sagatavojot darbības plānu neparedzētiem piesārņojuma gadījumiem ostās, pietātnēs, pietātņu grupās un naftas vai ķīmisko vielu termināļos" (05.02.2008.)	Latvijas jurisdikcijā esošie ūdeņi	Pastāvīgi	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēki, Valsts vides dienests, Valsts robežsardze, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests	Nodrošināta operatīva un kvalitatīva piesārņojuma, piesārņojuma draudu samazināšana, novēršana		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A11:	Nodrošināt piesārņojuma un lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju riska novēršanu un kontroli atbilstoši normatīvo aktu prasībām					
A11.1. Piesārņojošās darbības operatoram iesniegt pieteikumu RVP atļaujas saņemšanai, pildīt atļaujā un ieteiktajās vadlīnijās noteiktos pasākumus (labākās pieejamās tehnoloģijas, videi un cilvēkiem mazāk kaitīga darbība, pasākumi avāriju riska novēršanai u. c.).	MK Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (30.11.2010.)	A, B, C kategoriju piesārņojošās darbības uzņēmumi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Pieteikuma sniedzējs	Nodrošināta piesārņojošās darbības kontrole atbilstoši normatīvo aktu prasībām		
A11.2. Saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju, ja plānots iegūt vai jau tiek iegūti pazemes vai virszemes ūdeņi.	MK Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un	A, B, C kategoriju piesārņojošās darbības uzņēmumi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde Atļaujas saņēmējs	Nodrošināta piesārņojošās darbības kontrole atbilstoši normatīvo aktu prasībām		

	izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” (30.11.2010.) MK Nr. 736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” (23.12.2003.)						
A11.3. Izsniedzot atļaujas piesārņojošām darbībām, VVD ņemt vērā apsaimniekošanas plānos noteiktos vides kvalitātes mērķus un atbilstoši normatīvajam aktam par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī, stingrākus emisiju limitus piesārņojošām vielām gadījumā, ja uzņēmuma notekūdeņi tiek novadīti riska ūO.	MK Nr. 1082 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” (30.11.2010.)	A, B, C kategoriju piesārņojošās darbības uzņēmumi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta piesārņojošās darbības kontrole atbilstoši normatīvo aktu prasībām		
A11.4. Pašvaldībām sadarbībā ar RVP apzināt un izvērtēt piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas attiecīgajā administratīvajā teritorijā.	Likums “Par piesārņojumu” (14.03.2001.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Pašvaldība	Nodrošināta piesārņoto vietu reģistrēšana un piesārņojošo vielu emisiju kontrole		
A11.5. Sniegt informāciju par neapzinātiem piesārņotiem vai potenciāli piesārņotiem objektiem un vietām, kā arī par piesārņojošām vielām un to emisijām vidē (MK Nr. 34, MK Nr. 858 1. un 2. pielikums, 2. pielikums).	MK Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (22.01.2002.) MK. Nr.858 “Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Aizsardzības ministrija, Pašvaldība, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Nodrošināta piesārņoto vietu reģistrēšana un piesārņojošo vielu emisiju kontrole		

	un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību” (19.10.2004.) MK Nr. 483? „ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība” (20.11.2001.)						
A11.6. Operatoram, veicot piesārņojošu darbību, veikt pasākumus, lai novērstu piesārņojuma rašanos vai samazinātu tā emisiju, kā arī veikt piesārņojošās darbības monitoringu.	Likums “Par piesārņojumu” (15.03.2001.)	A, B, C kategoriju piesārņojošās darbības uzņēmumi	Pastāvīgi	Valsts vides dienests, operatori	Samazināts vides piesārņojums		
A11.7. Prioritāro vielu vai bīstamo vielu emisiju virszemes ūdeņos operators drīkst veikt, nepārsniedzot emisijas limitus, kas noteikti atļaujā A vai B kategorijas piesārņojošām darbībām.	MK Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (22.01.2002.)	A, B, C kategoriju piesārņojošās darbības uzņēmumi	Pastāvīgi	Valsts vides dienests, operatori	Nodrošināta piesārņoto vietu reģistrēšana un piesārņojošo vielu emisiju kontrole		
A11.8. Nodrošināt vides un būvju attīrīšanu par saviem līdzekļiem tā, lai piesārņojums turpmāk neapdraudētu vidi, cilvēku dzīvību, veselību un īpašumu, ja ir piesārņota vide vai būves.	MK Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (22.01.2002.) Ķīmisko vielu likums (01.04.1998.)	A, B, C kategoriju piesārņojošās darbības uzņēmumi	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, operatori	Samazināts vides piesārņojums		
A11.9. Veikt rūpnieciskā avāriju riska novērtējumu uzņēmumā, izstrādāt avāriju riska novēršanas pasākumus un kontrolēt to izpildi avāriju gadījumā uzņēmumā.	Likums “Par piesārņojumu” (15.03.2001.) MK Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska	A, B, C kategoriju piesārņojošās darbības uzņēmumi	Pastāvīgi	Valsts vides dienests, Vides pārraudzības valsts birojs, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Samazināts avāriju risks		

	samazināšanas pasākumi” (01.03.2016.)						
A11.10. Iekļaut teritorijas plānojumos-riska teritorijas un piesārņotās teritorijas.	Likums “Par piesārņojumu” (15.03.2001.)	Teritorijas plānojumi	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta vispārpieejama informācija sabiedrībai		
A11.11. Paredzēt riska samazināšanas pasākumus un ierobežojumus teritorijas plānojumos vietās, kas var ietekmēt ūdeņus, aizsargājamās teritorijas, aizsargjoslas u. c.	MK Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (01.03.2016.)	Teritorijas plānojumi	Pastāvīgi	Pašvaldība	Samazināts iespējamais piesārņojuma risks		
A11.12. Operatoram veikt sākotnējo paredzētās darbības izvērtējumu par tās ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, un jāsniedz informācija RVP par bīstamiem piesārņojumiem u. c.	Likums “Par piesārņojumu” (15.03.2001.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests	Nodrošināta iespējamā, esošā piesārņojuma kontrole		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A12:	Nodrošināt ūdens aizsardzību atbilstoši normatīvo aktu prasībām, paaugstinot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un nodrošinot ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu					
A12.1. Ievērot Aizsargjoslu likumā noteiktās prasības aprobežojumiem virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās.	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Pašvaldība	Nodrošināta aizsargjoslu stāvokļa kontrole		
A12.2. Saņemt no VVD tehniskos noteikumus, ja plānota ūdensaugu pļaušana privātās virszemes ūdenstecēs un ūdenstīpēs laika periodā no 1. aprīļa līdz 31. jūlijam.	MK Nr. 475 “Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība” (13.06.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests Tehnisko noteikumu saņēmējs	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole		

A12.3. Ja plānots tīrīt vai padziļināt tādu upi vai ezeru, kur zvejas tiesības pieder vienīgi valstij, saņemt rakstisku piekrišanu no pašvaldības, savukārt, ja zvejas tiesības nepieder valstij un tas nepieder pie publiskajiem ūdeņiem - no īpašnieka.	MK Nr. 475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Pašvaldība	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole		
A12.4. Veicot virszemes ūdensobjektu tīrīšanu vai padziļināšanu, upes tīrīšanu uzsākt un veikt virzienā pret straumi.	MK Nr. 475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Pašvaldība	Nodrošināta ūdens videi saudzīga uzturēšana, attīrīšana		
A12.5. Veicot virszemes ūdensobjektu tīrīšanu vai padziļināšanu, ūdensaugus vispirms pļaut vietās, kur pastiprināti veidojas dūņu slānis, kā arī smilšainās seklūdens vietās, kurām raksturīga pastiprināta aizaugšana.	MK Nr. 475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Pašvaldība	Nodrošināta ūdens videi saudzīga uzturēšana, attīrīšana		
A12.6. Veicot virszemes ūdensobjektu tīrīšanu vai padziļināšanu, ezeros ūdensaugus pļaut, veidojot koridorus, lai nodrošinātu ūdens apmaiņu starp seklūdens un dziļūdens zonām.	MK Nr. 475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Pašvaldība	Nodrošināta ūdens videi saudzīga uzturēšana, attīrīšana		
A12.7. Veicot virszemes ūdensobjektu tīrīšanu vai padziļināšanu, nopļautos ūdensaugus savākt, lai novērstu	MK Nr. 475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Valsts vides dienests, Latvijas Vides, ģeoloģijas un	Nodrošināta samazināta piesārņojošo vielu nokļuve ūdenī		

atkārtotu ūdensobjekta piesārņošanu ar viegli noārdāmām organiskām vielām un sedimentu uzkrāšanos.	tīrīšanas un padziļināšanas kārtība” (13.06.2006.)			meteoroloģijas centrs, Pašvaldība			
A12.8. Hidrotehnisko būvju darbības veikšanai saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju no RVP, pildīt tajā iekļautos nosacījumus.	MK Nr. 736 “Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” (23.12.2003.)	HES	Pastāvīgi	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole		
A12.9. A un B drošuma klases HES hidrotehnisko būvju valdītājam jāapdrošina savu civiltiesisko atbildību par tā darbības vai bezdarbības rezultātā nodarīto kaitējumu trešo personu dzīvībai un veselībai, zaudējumu trešo personu īpašumam un kaitējumu videi, ekspluatējot (lietojot un uzturot) savā valdījumā esošās hidrotehniskās būves.	Likums “Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” (07.12.2000.)	HES	Pastāvīgi	Ekonomikas ministrija	Nodrošināta ūdens resursu izmantotāja civiltiesiskā atbildība par radīto kaitējumu		
A12.10. Atlīdzināt zaudējumus, kas radušies saistībā ar videi nodarīto kaitējumu, un zaudējumus, kas radušies saistībā ar personas veselībai un dzīvībai nodarīto kaitējumu normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.	Likums “Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” (07.12.2000.)	HES	Pastāvīgi	Ekonomikas ministrija	Nodrošināta ūdens resursu izmantotāja civiltiesiskā atbildība par radīto kaitējumu		
A12.11. Izstrādāt HES hidrotehnisko būvju drošuma programmu.	Likums “Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” (07.12.2000.)	HES	Pastāvīgi	Ekonomikas ministrija	Nodrošināta civilā drošība		
A12.12. Ja ir nolemts pārtraukt HES darbību, paziņot par to Ekonomikas ministrijai, attiecīgajai pašvaldībai, kuras teritorijā atrodas HES	Likums “Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” (07.12.2000.)	HES	Pastāvīgi	Ekonomikas ministrija, Pašvaldība,	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole		

hidrotehniskā būve, un VVD attiecīgai RVP, iesniedzot apstiprinātu drošuma programmu un plānu pasākumiem, kuri tiks veikti pēc HES hidrotehniskās būves ekspluatācijas pārtraukšanas.				Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde			
A12.13. Ja turpmāka HES ekspluatācija var izraisīt to sagraušanu, pazemināt ūdenskrātuves līmeni (saskaņā ar drošuma programmu) un nekavējoties paziņot par to elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas operatoram, VUGD centrālajam sakaru un vadības punktam un šā dienesta struktūrvienību sakaru un vadības punktiem apdraudētajos rajonos, kā arī leļpus esošo hidrotehnisko būvju valdītājiem.	Likums "Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu" (07.12.2000.)	HES	Pastāvīgi	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas operators	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole, nodrošināta civilā drošība		
A12.14. Veikt krastu nostiprināšanas darbus, inženiertehnisko būvju uzturēšanu, veikt maksājumus zivju resursu atjaunošanai.	MK Nr. 52 „ Par Zivju resursu mākslīgās atražošanas plānu 2021.-2024. gadam (26.01.2021.)	Lielās HES – Pļaviņu, Ķeguma un Rīgas HES	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Ekonomikas ministrija, Zemkopības ministrija, AS "Latvenergo"	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole un kompensācija, nodrošināta civilā drošība		
A12.15. Veicot meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecību, ievērot Meliorācijas likumā noteiktās prasības un būvdarbu secību, uzraudzību un kontroli, kā arī, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 30, saņemt RVP	Meliorācijas likums (14.01.2010.) MK Nr. 30 "Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus	Meliorācijas sistēmas, hidrotehniskās būves	Pastāvīgi	Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi, Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Pašvaldība	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole		

tehniskos noteikumus paredzētās darbības uzsākšanai.	paredzētajai darbībai” (27.01.2015.)						
A12.16. Kontrolēt meliorācijas sistēmu būvniecību, ekspluatāciju un uzturēšanu, aktualizēt meliorācijas kadastru.	Meliorācijas likums (14.01.2010.)	Meliorācijas sistēmas	Pastāvīgi	Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi, Pašvaldība	Nodrošināta ūdens resursu izmantošanas kontrole		
A12.17. Nodrošināt meliorācijas sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu, ievērot reglamentētās prasības to izmantošanā, kopšanā un saglabāšanā tā, lai kaitējums videi būtu iespējami mazāks.	Meliorācijas likums (14.01.2010.)	Meliorācijas sistēmas	Pastāvīgi	Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi, Pašvaldība	Nodrošināta meliorācijas sistēmu ekspluatācija un uzturēšana atbilstoši normatīvajiem aktiem		
A12.18. Ievērot aizsargjoslu platumus un tajās atļautās un aizliegtās darbības.	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)	Aizsargjoslas ūdens aizsardzībai	Pastāvīgi	Valsts meža dienests, Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienests, Valsts policija, Pašvaldības policija	Nodrošināta ūdens resursu kvalitāte		
A12.19. Meža apsaimniekošanā izmantot augsnes eroziju neizraisošus paņēmienus.	MK Nr. 936 “Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” (18.12.2012.)	Mežu teritorijas	Pastāvīgi	Zemkopības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts meža dienests	Nodrošināta augsnes un ūdens resursu kvalitātes saglabāšanās, nepasliktināšanās		
A12.20. Veikt ūdensteces atjaunošanu, ja pēc cirsma izstrādes ir traucēta ūdens notece grāvjos, strautos un upēs, nodrošinot to, ka ūdens noteces	MK Nr. 936 “Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” (18.12.2012.)	Mežu teritorijas	Pastāvīgi	Zemkopības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Nodrošināta ūdens resursu kvalitāte		

traucējums nepastāv ilgāk par diviem mēnešiem gadā.				Valsts meža dienests			
A12.21. Ievērot noteikto kailciršu platību Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas ierobežotas saimnieciskās darbības joslā, aizsargājamās zonās gar mitrzemēm un ūdeņiem.	Meža likums (24.02.2000.)	Mežu teritorijas	Pastāvīgi	Zemkopības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts meža dienests, Dabas aizsardzības pārvalde	Nodrošināta ūdens resursu kvalitāte		
A12.22. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās ievērot galvenās cirtes aizliegums 10 m platā joslā gar krastu un kailcirtes aizliegums 50 m platā joslā gar krastu un palienēs.	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)	Mežu teritorijas	Pastāvīgi	Zemkopības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts meža dienests	Nodrošināta ūdens resursu kvalitāte		
A12.23. Apsaimniekot poligona vai izgāztuves atkritumus tā, lai nepieļautu virszemes ūdens un pazemes ūdens piesārņošanu, ievērojot RVP atļaujā iekļautos nosacījumus, kā arī novērst vides piesārņojuma cēloņus un sekas atkritumu izgāztuves vai poligona apkārtnē, ja ir konstatēts vides piesārņojums šajā vietā.	MK Nr. 1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi" (27.12.2011.)	Atkritumu izgāztuves / poligoni	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, Pašvaldība	Nodrošināta ūdens kvalitātes nepasliktināšanās, bet uzlabošanās		
A12.24 Ūdens ieguves urbumu konservācija vai likvidācija, ja tas vairs netiek lietots.	MK Nr.696 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas	Visa Valsts teritorija	Pastāvīgi	Pazemes ūdeņu ieguvējs LVĢMC	Nodrošināta ūdens ķīmiskās kvalitātes nepasliktināšanās		

	kārtība zemes dziļi izmantošanai” (06.09.2011.)						
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A13:	Saglabāt 1990. g. līmenī noturīgo organisko piesārņotāju un smago metālu atmosfēras pārrrobežu pārnesei					
A13.1.Nepārsniegt piesārņojošo vielu emisijas atmosfērā virs 1990.g. vērtības	1979. gada konvencijas par robežšķērsojošo gaisa piesārņojumu lielos attālumos protokols par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem 1979. gada konvencijas par robežšķērsojošo gaisa piesārņojumu lielos attālumos protokols par smagajiem metāliem	Latvija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Nepalielināt emisijas		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A14:	Samazināt prioritāro un bīstamo vielu izmantošanu ražošanā					
A.14.1.Ierobežota svina, dzīvsudraba, kadmija, sešvērtīgā hroma, polibromēto bifenilu un polibromēto difenilēteru lietošana elektrisko un elektronisko iekārtu materiālos un sastāvdaļās; videi nekaitīga EEI atkritumu reģenerācija un apglabāšana.	MK Nr. 84 “Noteikumi par atsevišķu bīstamu ķīmisku vielu lietošanas ierobežojumiem elektriskajās un elektroniskajās iekārtās” (05.02.2013.)	Latvija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, Zāļu valsts aģentūra, Veselības inspekcija	Nodrošināta ūdens ķīmiskās kvalitātes nepasliktināšanās		

A.14.2. Prioritāro vielu ierobežošana ražošanā un izmantošanā tādām vielām kā aldrīns, dieldrīns, endrīns, izodrīns, heptahloris, heksahlorbenzols, polihlorētie bifenili (ar dažiem izņēmumiem)	Likums par Stokholmas Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem	Latvija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Nodrošināta ūdens ķīmiskās kvalitātes nepasliktināšanās		
A.14.3. Aizsargāt apkārtējo vidi pret dzīvsudraba un dzīvsudraba savienojumu antropogēnajām emisijām un noplūdēm.	Minamatas Konvencija par dzīvsudrabu	Latvija	Pastāvīgi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Nodrošināta ūdens ķīmiskās kvalitātes nepasliktināšanās		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A15:	Veikt darbības klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanai, tostarp svešzemju invazīvo sugu, kaitēkļu un patogēno organismu izplatības ierobežošanai					
A15.1. Precizēt virszemes ūdensobjektu kvalitātes vērtējumu (tai skaitā zilaļģu un hlorofila a monitoringu), palielinot monitoringa biežumu vasaras sezonā, ņemot vērā ūdens temperatūras paaugstināšanos klimata pārmaiņu ietekmē.	Ministru kabineta rīkojums Nr. 380 "Par Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam".	Latvija	2024. g.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.	Atbilstošs virszemes ūdeņu monitorings vasaras sezonā, lai noteiktu klimata pārmaiņu ietekmi.		
A15.2. Aktualizējot invazīvo sugu sarakstu, ņemt vērā klimata pārmaiņu ietekmes.	Ministru kabineta rīkojums Nr. 380 "Par Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam".	Latvija	2024. g.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Zemkopības ministrija, Valsts augu aizsardzības dienests, Pārtikas un veterinārais dienests	Mazināta invazīvo sugu kaitīgā ietekme.		

<p>A15.3. Pilnveidot invazīvo sugu kontroles un prevencijas pasākumus, ņemot vērā klimata pārmaiņas.</p>	<p>Ministru kabineta rīkojums Nr. 380 "Par Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam".</p>	<p>Latvija</p>	<p>2024. g.</p>	<p>Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Zemkopības ministrija, Valsts augu aizsardzības dienests, Pārtikas un veterinārais dienests.</p>	<p>Mazināta invazīvo sugu kaitīgā ietekme.</p>		
<p>A15.4. Veicināt pasākumu ieviešanu peldvietu infrastruktūras noturības uzturēšanai pret klimata pārmaiņu radītiem riskiem (plūdu, uzplūdu, krasta erozijas apdraudētās jūras un Rīgas jūras līča peldvietas, iekšzemes peldvietas).</p>	<p>Ministru kabineta rīkojums Nr. 380 "Par Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam".</p>	<p>Latvija</p>	<p>2024. g.</p>	<p>Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Zemkopības ministrija, Valsts augu aizsardzības dienests, Pārtikas un veterinārais dienests.</p>	<p>Pret klimata pārmaiņu radītiem riskiem noturīga peldvietu infrastruktūra.</p>		

Izmantotie saīsinājumi

AS – Akciju sabiedrība

HES – hidroelektrostacija

ĪJT – īpaši jutīgās teritorijas

MK – Ministru Kabinets

N_{kop} – kopējais slāpeklis

P_{kop} – kopējais fosfors

RVP – Reģionālā vides pārvalde

VVD - Valsts vides dienests

VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests